

قبولی نرخ سوم در آزمون انتظارات و محاسبات

پیمایش مرکز افکار سنجی ملت و بازخوانی تاریخی قیمت بنزین نشان می دهد نرخ سوم (۱۰ هزار تومان) که اکنون در مرحله اجراست، نقطه تعادل میان «تحمّل اجتماعی» و «واقعیت های اقتصادی» است

گروه اقتصاد- تصمیم برای تعیین نرخ ۱۰ هزار تومانی برای «نرخ سوم» بنزین، صرفاً یک عدد اعلامی در سبد سوخت کشور نبود؛ این رقم اکنون در بطن اجرای سیاست های جدید قرار گرفته است. اما پرسش اصلی این جاست: آیا این نرخ توانسته از «آزمون سخت» انتظارات عمومی و منطق محاسبات اقتصادی سر بلند بیرون بیاید؟ بررسی داده های میدانی و روندهای تاریخی نشان می دهد که نه تنها این نرخ با «عرف ذهنی» جامعه هم خوانی دارد، بلکه در کف برآوردهای تاریخی نیز قرار گرفته است.

محاسبات؛ نرخ ۱۰ هزار تومانی، عدد خلق الساعه نیست

اگر به عقب بازگردیم و روند تعدیل تدریجی قیمت ها را در بازه سال های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۳ به عنوان یک الگوی تاریخی مرور کنیم، ارقام به دست آمده نشان می دهد که نرخ ۱۰ هزار تومانی یک انتخاب دور از واقعیت نیست. گزارش اکوایران از تحلیل سناریوهای تداوم آن دوران، ما را به محاسبات معناداری در خصوص افزایش نرخ بنزین می رساند:

- بر مبنای شاخص تورم: ۹،۷۰۰ تومان.
 - بر مبنای میانگین رشد سالانه (۲۶ درصد): ۱۰،۰۰۰ تومان.
 - بر مبنای نرخ حداقل دستمزد: ۱۲،۵۰۰ تومان.
 - بر مبنای نرخ ارز: ۱۴،۰۰۰ تومان.
- این هم خوانی، نشان می دهد نرخ ۱۰ هزار تومانی عملاً در محدوده برآوردهای تاریخی تعدیل تدریجی قرار دارد. به عبارت دیگر، این نرخ اجرایی، با تکیه بر استانداردهای محاسباتی، به نوعی «بهینه ترین» عدد برای شروع یک مرحله جدید است که از شتابزدگی های تورم زا دوری کرده است.

پیمایش؛ عبور از مرز داغ انتظارات مردم

اما وزن اصلی این آزمون بر دوش افکار عمومی است. پیمایش پیشینی «مرکز افکار سنجی ملت» که در بازه زمانی ۲ تا ۱۰ شهریور انجام و نتایج آن اخیراً توسط «نگاهداری» رئیس مرکز پژوهش های مجلس اعلام شده، نشان می دهد که جامعه تا پیش از اعلام نرخ سوم چه قیمتی را به عنوان «سقف تحمل» خود شناخته است. نگاهی به نتایج آن پیمایش و تطبیق آن با نرخ نهایی ۱۰ هزار تومان، نشان می دهد که تیم سیاست گذار احتمالاً با تکیه بر همین داده ها، مسیر تصمیم گیری را هموار کرده است:

۱. متوسط حداکثر قیمت قابل قبول بنزین در آن پیمایش، ۱۰ هزار و ۱۰۰ تومان برآورد شده بود. انطباق دقیق نرخ ۱۰ هزار تومانی با این عدد، گویای آن است که دولت در تعیین این نرخ، به جای حرکت در فضای انتزاعی، احتمالاً بر اساس این «داده های میدانی» و «سقف تحمل اجتماعی» عمل کرده است.
۲. در مقابل، نتایج آن پیمایش نشان می داد که جامعه نسبت به قیمت های جهشی واکنشی صریح دارد؛ به طوری که ۶۸.۸ درصد پاسخ گویان با طرح قیمت گذاری ۸۷ هزار تومانی برای مصارف بیشتر از سهمیه (که بیشتر از مزه می شد) مخالفت

آمریکادر مسیر بحران مالی؟

نرخ بازده اوراق ۳۰ ساله خزانه داری آمریکا با عبور از ۵.۳۴ درصد به بالاترین سطح خود از ژوئن ۲۰۰۷ رسیده است، دقیقاً همان نقطه ای که یک سال بعد، بزرگ ترین بحران مالی پس از رکود بزرگ، اقتصاد جهان را در نور دید. در سال ۲۰۰۸، آمریکا برای کنترل بحران، نرخ بهره را بالا برد اما امروز، محرک افزایش نرخ بهره، بحران زاست. هم اکنون، بدهی ملی آمریکا از مرز ۴۰ تریلیون دلار گذشته و در ۵ ماه، یک تریلیون دلار دیگر اضافه شده، دولت فدرال سالانه حدود ۱.۱ تریلیون دلار فقط بهره بدهی پرداخت می کند و هر یک واحد افزایش در بازده، میلیاردها دلار به هزینه سالانه بهره اضافه می کند. در این حال و بر اساس داده های پلتفرم «گس بادی»، متوسط قیمت گازوئیل در آمریکا پنج شنبه گذشته برای نخستین بار به بالای ۶ دلار در هر گالن رسید. به گزارش فارس، این افزایش در شرایطی رخ می دهد که قیمت نفت خام همچنان به دلیل تنش ها و درگیری میان آمریکا و ایران در حال رشد است.

انتقام مافیای خودرو از جیب مردم

مافیای خودرو و سناریوی جدیدی را کلید زده است تا شرایط برای افزایش قیمت محصولات مونتاژی و تولید داخل را فراهم کند. نماینده مجلس، مجتبی یوسفی می گوید تا چند ماه پیش، برخی مونتاژ کاران به جای خرید از شرکت مادر در چین، قطعات را از شرکت صوری خودشان می خریدند؛ ترفندی برای فاکتورسازی با بهای نجومی و باد کردن تصنعی صورت های مالی تا بهای تمام شده خودروهایشان بالا برود. با تشکیل «کمیته ارزش گذاری کالا های وارداتی» در بهمن ماه پارسال، رویه اعتماد به خود اظهاری وارد کنندگان تمام شد. در حالی که قبل از آن، همین خود اظهاری مبنای قیمت گذاری صورت های مالی مونتاژ کاران بود. یوسفی می گوید: عده ای ذی نفع یا لابی برای افزایش تعرفه واردات خودرو به ۱۰۰ درصد، می خواهند کاهش قیمت خودروهایشان بعد از ورود کمیته ارزش گذاری را جبران کنند چون با ورود این کمیته، ارزش ثبت شده یک خودرو از ۲۳۷ هزار به ۱۳۶ هزار یوان و محصولی دیگر از ۱۶۰ هزار به ۱۰۶ هزار یوان کاهش یافت. این تغییر، به تنهایی حباب قیمتی یک میلیارد تومانی و ۵۰۰ میلیون تومانی را در این دودمل از بین برد.

وزیر نیرو: هر خانه یک ذخیره ساز برق داشته باشد

وزیر نیرو در مراسم رونمایی از یادمان شهدای صنعت برق گفت: هر خانه برای پایداری برق، یک ذخیره ساز برق داشته باشد. علی آبادی گفت: از این طریق ذخیره ساز برق این امکان را به ما می دهد که بتوانیم مانور لازم را به شبکه بدهیم و ذخیره ساز ها را در ساعت پیک روشن نگه داریم و در ساعت آف پیک هم برق ذخیره کنند، نه این که در ساعت پیک بخواهند ذخیره کنند و بتوانیم شبکه را آن چنان قدر تمند نگه داریم که منافع سرشار آن نصیب مردم شود. وی همچنین در پاسخ به سوالی درباره ابلاغ گواهی صرفه جویی آب برای معامله در بورس انرژی گفت: این گواهی آماده شده و ظرف ۳ تا ۴ هفته و حداکثر یک ماه آینده ابلاغ خواهد شد. وی همچنین گفت: کسانی که صرفه جویی موثر هم در برق و هم در آب انجام می دهند گواهی صرفه جویی آن ها در تابلوی بورس ارائه می شود.

آزمون تاب آوری تقاضا در قله های بورس

عبور از قله های تاریخی لزوماً نشانه حباب نیست؛ اما در این ایستگاه بورس وارد مرحله ای شده که «کیفیت سودآوری شرکت ها» جایگزین «هیجان ورود پول» می شود

بازار، چشم انداز جریان نقدی و سودآوری بنگاه ها و انتظارات تورمی، همگی وزنهایی هستند که مانع از تعمیم رفتار چند سهم سفته باز به کل بازار می شوند.

دست بالاتر بورس در مصاف با بازارهای موازی

بخشی از تقاضای فعلی بازار سهام را باید در شرایط بازارهای رقیب جست و جو کرد. در بستری که تورم و انتظارات تورمی محرک اصلی تصمیم های سرمایه گذاری است، جذابیت بورس در مقایسه با بازار ارز و طلا، در امکان ورود سرمایه های خرد، تنوع ابزارهای مشتقه و صندوق ها و نقدشوندگی بالاتر خلاصه می شود. همچنین جهش قیمت در بازارهای دارایی سنگین مانند مسکن و خودرو، عملاً بخش بزرگی از سرمایه گذاران را به سمت بورس به عنوان در دسترس ترین بستر حفظ ارزش پول هدایت کرده است.

کیفیت، جایگزین کمیت می شود

مهم ترین سنجه برای روزهای پیش رو، عدد شاخص نیست، بلکه چگونگی واکنش بازار به قله های جدید است. چنانچه بازار بتواند در سطوح فعلی با گردش نقدینگی بالا و ارزش معاملات پر حجم، عرضه های سنگین را هضم کند، مسیر صعود هموار خواهد ماند. در نقطه مقابل، افت محسوس ارزش معاملات و خروج ادامه دار پول حقیقی، زنگ ورود به دوره استراحت زمانی را به صدا درمی آورد؛ وضعیتی که نه تنها نگران کننده نیست، بلکه برای بازسازی ساختار تکنیکال و فاندامنتال سهم ها ضروری است.

بورس تهران اکنون به مرحله ای رسیده است که در آن «کیفیت تقاضا» از «حجم تقاضا» مهم تر است. در این ایستگاه، موج سواری و دنباله روی از رفتارهای توده وار ریسک مضاعفی به همراه دارد و انتخاب صنایع با کیفیت سود بالا و ارزش گذاری منطقی، برگ برنده فعالان بازار خواهد بود. فتح کانال های جدید اگر چه پایان یک روند نیست، اما آزمونی جدی برای اثبات این واقعیت است که رشد اخیر صرفاً یک موج هیجانی نبوده و ریشه در ارزندگی دارایی ها دارد.

گروه اقتصاد- شاخص کل بورس تهران پس از ثبت رکوردهای کم سابقه و بازدهی نزدیک به ۹۲ درصدی از ابتدای سال، اکنون در موقعیتی حساس قرار گرفته است؛ نقطه ای که در آن، استمرار حرکت صعودی بیش از هر چیز به قدرت جذب عرضه ها و کیفیت تقاضا وابسته است. رشد پرشتاب قیمت ها همواره دو پیامد همزمان به همراه دارد: از یک سو حاکمی از جذابیت بازار و ورود نقدینگی تازه است و از سوی دیگر، انگیزه «شناسایی سود» را میان سهامدارانی که بازدهی بالایی کسب کرده اند تقویت می کند.

تمايز رالی کنونی با گذشته

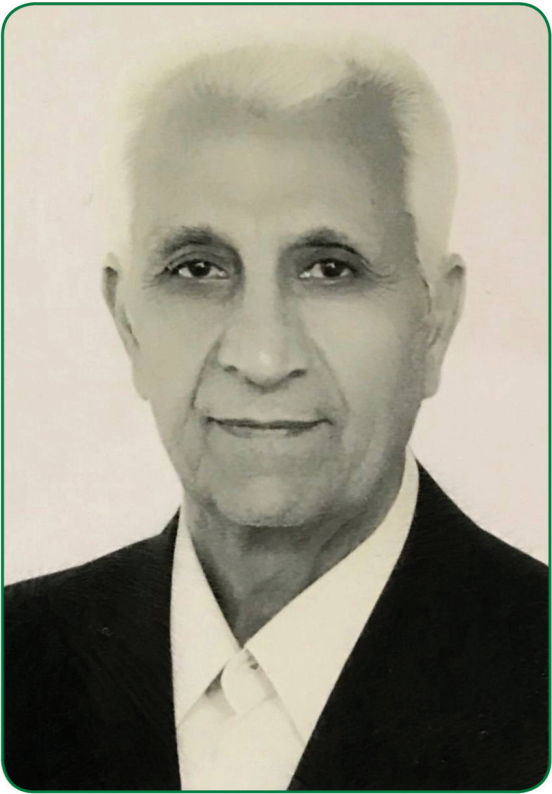
تفاوت کلیدی رالی اخیر با صعودهای مقطعی گذشته، در ماهیت مشارکت فعالان بازار نهفته است. در این دوره، رشد صرفاً محدود به چند نماد شاخص ساز نبوده، بلکه افزایش محسوس ارزش معاملات خرد و گستردگی ورود پول حقیقی نشان می دهد که دامنه مشارکت در میان صنایع مختلف عمق بیشتری یافته است. با این حال، تداوم این شتاب بدون تزریق مستمر منابع جدید ممکن نیست و در صورت افت جریان نقدینگی، ورود بازار به یک فاز تنفس یا نوسان قیمتی کاملاً محتمل و البته طبیعی خواهد بود.

تمايز «وقفه زمانی» از «تغییر روند»

در تحلیل رفتار بازار باید مرز مشخصی میان «اصلاح قیمتی» و «استراحت در روند صعودی» قائل شد. پس از ثبت بازدهی های سنگین در مدت کوتاه، طبیعی است که بخشی از معامله گران اقدام به شناسایی سود کنند. این جابه جایی نقدینگی می تواند شاخص را موقتاً در دالان های مشخصی به نوسان وادارد، بدون آنکه الزاماً روند میان مدت و صعودی بازار شکسته شود.

البته رشد شتابان همواره آفت رفتارهای هیجانی و ورود سرمایه های کوتاه مدت با انگیزه کسب سودهای آنی (FOMO) را به دنبال دارد؛ رخدادی که فاصله میان «ارزش گذاری بنیادی» و «رفتار قیمتی» را افزایش می دهد. اما برای اطلاق عنوان «حباب» به بازار، صرف رشد شاخص کفایت نمی کند. متغیرهایی چون نسبت قیمت به سود (P/E)، ارزش دلاری کل

شوکت درمانی مدعی آن هستند، یافته های میدانی نشان می دهد نرخ تعادلی که طی آن بنزین به مرحله خروج از صرفه اقتصادی برای قاچاق بنزین می رسد، با نرخ بنزین در کشورهای همسایه فاصله دارد. در نتیجه، ضروری است که اصلاحات قیمتی تدریجی دولت در آینده نیز همچنان بر مبنای واقعیات اقتصادی و متناسب با تاب آوری جامعه پیش برود.

رفتی زدید و داغت به دل ماست هنوز

هر کجای نگرم روی تو پیدا است هنوز

آنقدر مهر و وفا بر همگان کردی تو

نام نیکت همه جا ورد زبانهاست هنوز

از صمیم دل از همه دوستان، اقوام و عزیزانی که با حضور پر مهر و همراهی خود

در مراسم تشییع، تدفین و بزرگداشت پدر عزیزمان زنده یاد

عزیز الله مشتاق یزدانی

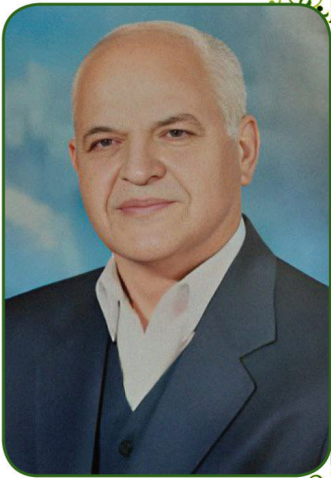
موجب تسلی خاطر بازماندگان شدند، سپاسگزاریم.

به پاس محبت های بی دریغ آن عزیز و در جهت تداوم نیکی های او

هزینه مراسم روز هفتم صرف امور خیریه خواهد شد.

خانواده مرحوم

همسر و فرزندان

پنجمین سالگرد
همسری مهربان و پدري گرانقدر
بزرگ خاندان زنده یاد

حاج عباس فرشته پور

(پیشکسوت صنعت طلا و جواهر)
که یاد و نام نیکش و خاطرات جاویدش
مایه افتخار ماست را گرامی می داریم
با قرائت فاتحه و صلوات،
شادی را به روح پاکش

و همه در گذشتگان هدیه می کنیم.